คู่มือการจัดทำรายการโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสารไทย บนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

กรัณฑ์รัตน์ ประเสริฐธนากุล

สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2557

กิตติกรรมประกาศ

คู่มือการจัดทำรายการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารไทยบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon ฉบับนี้สำเร็จฉุล่วงได้ด้วยความกรุณาจาก คุณสุนทรี รสสุธาธรรม อดีตหัวหน้างานครรชนีวารสาร สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เนื่องด้วยคุณสุนทรี รสสุธาธรรม เป็นผู้ที่สอนงาน ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา และแนะนำเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานครรชนีวารสาร ให้แก่ข้าพเจ้า

คุณสุนทรี รสสุธาธรรม เป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ ความชำนาญ และเชี่ยวชาญยิ่ง ในงานครรชนีวารสารไทย ยากที่จะหาผู้ใคเสมอเหมือนได้ อีกทั้งความใส่ใจในรายละเอียดของงาน อันจะเห็นได้จากการตรวจสอบการให้หัวเรื่อง และการถงรายการทางบรรณานุกรมของบุคลากร ทุกคนในงานครรชนีวารสาร ซึ่งเป็นสิ่งที่ข้าพเจ้าคิคเสมอว่าสิ่งนั้นคือการเอาใจใส่และการฝึกฝนให้ พวกเราเก่งกาจ มีความรู้ความสามารถมากยิ่งขึ้น ที่สำคัญมันหมายถึงการเสียสละเวลาอันยิ่งใหญ่ เพราะนั่นหมายความว่าคุณสุนทรี รสสุธาธรรม ค้องอ่านบทความของทุกคนนอกเหนือ จากงานของ ตนเองคุณสุนทรี รสสุธาธรรมเป็นทั้งหัวหน้างาน เป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นพี่สาว และเป็นครู ของข้าพเจ้า ที่คอยให้ความรู้ สอนงาน ให้กำปรึกษา และแนะนำเรื่องต่างๆ ทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว สิ่งที่ คุณสุนทรี รสสุธาธรรมปฏิบัติต่อทุกคนเป็นสิ่งที่สะท้อนให้เห็นถึงตัวตนได้ไม่ยากว่าคุณสุนทรี รสสุธาธรรม เป็นผู้ที่มีจิตใจสูงส่ง ดีงาม มีเมตตา นึกถึงประโยชน์ส่วนรวมเสมอ และไม่เคยแม้แต่จะคิดเอา เปรียบผู้อื่น

แม้ว่าวันนี้คุณสุนทรี รสสุธาธรรมจะได้ลาจากโลกนี้ไปแล้ว แต่ข้าพเจ้าจะยังคงนึกถึงและ ยึดถือปฏิบัติตามคำแนะนำสั่งสอน ตลอดจนแนวทางการปฏิบัติงานของคุณสุนทรี รสสุธาธรรม เสมอ ประโยชน์ใดๆ ที่ได้จากคู่มือฉบับนี้ข้าพเจ้าขอมอบคุณงามความดีทั้งหมดให้แก่คุณสุนทรี รสสุธาธรรม แต่เพียงผู้เดียว และข้าพเจ้าขอไว้อาลัยแก่การจากไปจนชั่วกาล แค่ สุนทรี รสสุธาธรรม และขอตั้ง จิตอธิษฐานในคุณงานความดีที่คุณสุนทรี รสสุธาธรรม สร้างและสั่งสมมา จงเป็นกุศลน้อมนำให้ ดวงวิญญาณของคุณสุนทรี รสสุธาธรรม ไปสู่สุขคติในสัมปรายภพด้วยเทอญ

กรัณฑ์รัตน์ ประเสริฐธนากุล

คำนำ

คู่มือการจัดทำรายการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารไทยบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นคู่มือประกอบการ ปฏิบัติงานครรชนีวารสาร สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ เนื้อหา ของเอกสารประกอบด้วย ประวัติการทำครรชนีวารสารของสำนักบรรณสารการพัฒนา ความหมาย ความสำคัญของครรชนีวารสาร การโยงหัวเรื่องครรชนีวารสาร ความหมาย ประเภท ประโยชน์ และขั้นตอนการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสาร ตลอคจนข้อเสนอแนะ และปัญหาต่างๆ ที่พบเจอขณะ ปฏิบัติงาน ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือการปฏิบัติงานฉบับนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อบรรณารักษ์ เพื่อนร่วมวิชาชีพผู้ที่ปฏิบัติงานครรชนีวารสาร ตลอคจนนักศึกษาสาขาบรรณารักษศาสตร์และ สารสนเทศศาสตร์ที่มาฝึกงาน ณ สำนักบรรณสารการพัฒนา แห่งนี้

ขอขอบคุณ คุณพรทิพย์ โรจนพิทยากร บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ที่กรุณาสละเวลาในการตรวจสอบความถูกต้องของเนื้อหา สำนวนภาษา ตลอดจนให้คำแนะนำและชี้แจง แก้ไข ในส่วนที่บกพร่องในการทำคู่มือฉบับนี้

กรัณฑ์รัตน์ ประเสริฐธนากุล

สารบัญ

	หน้า
ลิตติอรรมประกอน	(1)
çosio Πλίδμμ 1 191 Π 12 μ Ιλί	(1)
ิทาน	(2)
สารบัญ	(3)
สารบัญตาราง	(5)
สารบัญภาพ	(6)
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์	3
1.3 ขอบเขต	4
1.4 ประโยชน์ที่กาดว่าจะได้รับ	4
บทที่ 2 ดรรชนีวารสาร และการโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสาร	5
2.1 ครรชนีวารสาร	5
2.1.1 ความหมายของครรชนีวารสาร	5
2.1.2 ความสำคัญของครรชนีวารสาร	6
2.2 การ โยงหัวเรื่องครรชนีวารสาร	7
2.2.1 การ โยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference)	8
2.2.2 การ โยง "ดูที่" (See Reference)	9
2.2.3 ประโยชน์ของการทำโยงครรชนีวารสาร	10
บทที่ 3 การโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสารบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon	11
3.1 การทำรายการ โยงบนระบบห้องสมุดอัต โนมัติ Horizon	11
3.2 การแปลงเลข Tags สำหรับรายการ โยง	11

3.3 ขั้นตอนการทำรายการโยงบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon	13
3.3.1 การเชื่อมโยงรายการ "ดูเพิ่มเติม"	13
3.3.2 การเพิ่มรายการ โยง "ดูที่" จากหัวเรื่องที่ไม่ใช้	44
ไปยังหัวเรื่องที่ใช้ในฐานข้อมูล	
บทที่ 4 สรุป ปัญหา และแนวทางแก้ไข	52
4.1 ปัญหาและอุปสรรค	53
4.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ใข	53
บรรณานุกรม	55

58

ประวัติผู้วิจัย

สารบัญตาราง

ตารางที่		
3.1 โครงสร้างการแปลงเลข Tags ให้เป็นเลข Tags ใหม่สำหรับรายการโยง	12	
3.2 แสดงรายการ Tag 4xx ที่ใช้บันทึกรายการโยง "ดูที่" และคำอธิบายเขตข้อมูล	12	
3.3 แสดงรายการ Tag 5xx ที่ใช้บันทึกรายการโยง "ดูเพิ่มเติม"	12	
และคำอธิบายเขตข้อมูล		

สารบัญภาพ

ภาพที่			หน้า
	3.1	แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon Version 7.3	13
		ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ	
	3.2	แสดงการเข้าสู่เมนู Searching ด้วยการสืบค้นรายการหัวเรื่อง	14
		จากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ ผู้สูงอายุ	
	3.3	แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า ผู้สูงอายุ และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง	15
	3.4	แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกกำสั่ง MARC Editor	16
	3.5	แสดงผล Worksheet การสร้างรายการโยง และ Tags สำหรับรายการโยง	17
		ให้กับหัวเรื่องที่เลือก	
	3.6	แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยงอีกหนึ่งหัวเรื่องจากเมนู	18
		Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ สังคมผู้สูงอายุ	
	3.7	แสดงการเลือกกำสั่ง Send to เพื่อเลือกกำสั่ง MARC Editor	19
	3.8	แสดงผล Worksheet การสร้างรายการโยง และ Tags สำหรับรายการโยง	19
		ให้กับหัวเรื่องที่เลือก	
	3.9	แสดงการกดไอคอน Link เพื่อเลือกการ โยงแบบ "คูเพิ่มเติม" นั่นคือ	21
		550 – See Also from Tracing – Topical Term	
	3.10	แสดงกำถามการเชื่อม โยงทั้งสองหัวเรื่องเข้าหากัน	22
	3.11	แสดงการเชื่อม โยงอัต โนมัติ และแสดงหมายเลข Authority	23
		สำหรับรายการ โยงใหม่	

3.12	แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยง	24
	ด้วยการสืบค้นคำว่า ผู้สูงอายุ ปรากฏรายการ สังคมผู้สูงอายุ	
	ที่ทำการ โยง"ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง	
3.13	แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยง	25
	ด้วยการสืบค้นคำว่า สังคมผู้สูงอายุ ปรากฏรายการ ผู้สูงอายุ	
	ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกด้อง	
3.14	แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon Version 7.3	26
	ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ	
3.15	แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยง Subject Browse	27
	ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ พระบิดาแห่งฝนหลวง	
3.16	แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า พระบิดาแห่งฝนหลวง	28
	และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง	
3.17	แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor	29
3.18	แสดงผล Worksheet การสร้างรายการโยง และ Tags สำหรับรายการโยง	30
	ให้กับหัวเรื่องที่เลือก	
3.19	แสดงการสืบก้นหัวเรื่องชื่อบุกกลที่ต้องการจะเชื่อม โยง	31
	จากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้	
	คือ ภูมิพลอดุลยเดช,	
3.20	แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า ภูมิพลอดุลยเดช,	32
	และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง	
3.21	แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor	33
3.22	แสดงผล Worksheet การสร้างรายการโยง และ Tags สำหรับรายการโยง	34
	ให้กับหัวเรื่องที่เลือก	
3.23	แสดงการเชื่อมโยงค้วยการกคไอกอน Link	35
3.24	แสดงการเลือกการ โยงแบบ "ดูเพิ่มเติม" นั่นคือ	36
	550 – See Also from Tracing – Topical Term	

3.25	แสดงกำถามการเชื่อม โยงทั้งสองหัวเรื่องเข้าหากัน	37
3.26	แสดงการเชื่อมโยงอัตโนมัติ และแสดงหมายเลข Authority	38
	สำหรับรายการโยงใหม่	
3.27	แสดงการเชื่อมโยง Tags ในระบบที่ไม่สอครับกับ Tags ในระเบียนข้อมูล	39
3.28	แสดงการแก้ไข Tags ที่ถูกต้องและสอดรับกับ Tags ในระเบียนข้อมูล	40
3.29	แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่เชื่อมโยงเพื่อตรวจสอบความถูกต้อง	41
	ของรายการโยงจากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้	
	คือ ภูมิพลอดุลยเดช,	
3.30	แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้น	42
	คำว่า ภูมิพลอดุลยเดช, จะปรากฏรายการ พระบิดาแห่งฝนหลวง	
	ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง	
3.31	แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้น	43
	คำว่า พระบิดาแห่งฝนหลวง จะปรากฏรายการ ภูมิพลอดุลยเดช,	
	ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง	
3.32	แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon Version 7.3	44
	ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ	
3.33	แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อม โยงจากเมนู Subject Browse	45
	ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ โชติ แพร่พันธุ์	
3.34	แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า โชติ แพร่พันธุ์ และรายการ	46
	หัวเรื่องใกล้เคียง	
3.35	แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกกำสั่ง MARC Editor	47
3.36	แสดงผล Worksheet การสร้างรายการโยง และ Tags สำหรับรายการโยง	48
	ให้กับหัวเรื่องที่เลือก	
3.37	แสดงการเพิ่มรายการ โยง "ดูที่" กับหัวเรื่องที่ไม่ใช้ ในกรณีนี้ คือ ยาขอบ	49
3.38	ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นคำว่า ยาขอบ	50

3.39 แสดงรายการหัวเรื่อง **ยาขอบ** ซึ่งเป็นหัวเรื่องที่ไม่ใช้ โดยให้ใช้ (*See:*) หัวเรื่องที่ใช้ นั่นคือ **โชติ แพร่พันธุ์**

51

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ในฐานะเป็นห้องสมุคระดับ บัณฑิตศึกษา สาขาสังคมศาสตร์ และศูนย์สารนิเทศของสถาบันฯ ได้ตระหนักถึงความต้องการของ ผู้ใช้บริการที่ต้องการได้สารสนเทศที่ทันสมัยและสมบูรณ์ เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอนการ ก้นคว้าวิจัยให้มีประสิทธิภาพ อีกทั้งมุ่งผลิตคู่มือช่วยค้นคว้าวิจัยในลักษณะต่างๆ เพื่อให้บริการและ เผยแพร่แก่นักศึกษา อาจารย์ นักวิชาการ นักวิจัยและประชาชนทั่วไป ครรชนีวารสารไทย เป็นคู่มือ ช่วยค้นบทความจากวารสารภาษาไทย จัดทำขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ. 2503 เมื่อครั้งยังเป็นห้องสมุด คณะรัฐประศาสนศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

การจัดทำครรชนีวารสารไทยใช้ระบบครรชนีแบบเรียงตามตัวอักษรของหัวเรื่อง (Alphabetical Subject Headings Index) และแบบควบคุมคำศัพท์ (Controlled Vocabulary) โดยใน ระยะแรกใช้คู่มือการให้หัวเรื่องชื่อ "หัวเรื่องสำหรับโครงการครรชนีสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์" (2509) ซึ่งอาจารย์และบรรณารักษ์ของสำนักได้แปลมาจากหนังสือ "Glidden : A Library Classification for Public Administration" คู่มือการให้หัวเรื่องดังกล่าวใช้ได้ดีในช่วงแรก เนื่องจาก วารสารที่ทำครรชนียังมีจำนวนน้อย (ประมาณ 40 ชื่อเรื่อง) แต่เมื่อจำนวนวารสารภาษาไทยมีเพิ่ม มากขึ้น พบว่าหัวเรื่องในคู่มือฉบับเดิมไม่ครอบคลุมวิทยาการใหม่ๆ ที่จะนำมาใช้เป็นคำศัพท์ หัวเรื่องได้ทั้งหมด เป็นผลให้การกำหนดหัวเรื่องทำได้ยากขึ้น เนื่องจากจำนวนวารสารมีเพิ่มมาก ขึ้นทุกปีๆ จึงเกิดปัญหาในการกำหนดหัวเรื่อง ได้แก่ หัวเรื่องมีจำนวนไม่มากพอ ไม่ครอบคลุมกับ ความรู้และวิทยาการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น หัวเรื่องที่เกี่ยวกับบริบทของประเทศไทยมีอยู่น้อย หัวเรื่อง ส่วนใหญ่เป็นหัวเรื่องกว้างๆ ไม่เฉพาะเจาะจง ดังนั้น ในปี พ.ศ. 2524 บรรณารักษ์ผู้จัดทำ ครรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ของสำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหาร ศาสตร์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อรวบรวม ตรวจสอบ ปรับปรุง และแก้ไขหัวเรื่อง มีการรวบรวม กำศัพท์และหัวเรื่องจากคู่มือการให้หัวเรื่องต่างๆ สารานุกรมสาขาสังคมศาสตร์หลายเล่ม เพื่อ เตรียมคู่มือหัวเรื่องภาษาไทยสำหรับงานครรชนีในอนาคต

้อย่างไรก็ดี ถึงแม้จะมีการเตรียมคู่มือการกำหนดหัวเรื่องภาษาไทยสำหรับงานครรชนีใน ้อนาคต ปัญหาการให้หัวเรื่องที่มีมาแต่เดิมก็ยังคงมีอยู่และทวีความรุนแรงยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าจะมีการนำ ้คู่มือเล่มอื่นๆ มาใช้ประกอบในการกำหนดหัวเรื่องด้วยก็ตาม เช่น คู่มือการให้หัวเรื่องของสมาคม ้ห้องสมุดแห่งประเทศไทย กู่มือการให้หัวเรื่องของคณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ้ห้องสมุคสถาบันอุคมศึกษา ก็ไม่สามารถช่วยได้มากนัก เนื่องจากมีจำนวนหัวเรื่องไม่มากพอที่จะ รองรับกับข่าวสารและวิทยาการใหม่ๆ ที่เกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา ทำให้ผู้จัดทำดรรชนึประสบปัญหา ้กับการกำหนดหัวเรื่องใหม่อย่เสมอ เช่น การใช้ศัพท์ทางวิชาการที่มาจากภาษาอังกฤษ เช่น ISO Internet เป็นต้น ถ้ากำหนดโดยใช้ภาษาไทยจะต้องถ่ายทอดเสียงออกมา ซึ่งพบว่าในคำๆ เดียวกัน ้นักวิชาการแต่ละคน แต่ละสาขาก็จะถ่ายทอดออกมาต่างกัน เช่น อินเตอร์เน็ต อินเทอร์เน็ต อินเทอร์ เนต ทำให้บรรณารักษ์วิเกราะห์หัวเรื่องครรชนีวารสารไทยไม่แน่ใจว่าถ่ายทอคเสียงอย่างไร หรือ ้ควรใช้คำเดิมในภาษาอังกฤษเป็นหัวเรื่อง นอกจากนี้ยังมีคำที่มีการบัญญัติศัพท์ไว้โดย ราชบัณฑิตยสถานหรือนักวิชาการในสาขานั้น ไม่ตรงกับความนิยมในการใช้คำที่ปรากฎใน บทความ เช่น คอมพิวเตอร์ = คณิตกรณ์ หรือ Softwere = ละมุนภัณฑ์ เป็นต้น อีกทั้ง การสร้างหรือ ้ กำหนดหัวเรื่องขึ้นใหม่นั้นเป็นทั้งศาสตร์และศิลป์ บรรณารักษ์แต่ละท่านจึงอาจมีความหลากหลาย ในการกำหนดหัวเรื่อง ทำให้หัวเรื่องที่กำหนดออกมาจากบทความเดียวกันแต่มีความแตกต่างกัน (สุนทรี รสสุธาธรรม, 2541: 1-2; 2542: 1-2;พรทิพย์ โรจนพิทยากร, 2544: 1)ซึ่งถึงแม้จะมีการบรรณาธิกร หัวเรื่องครรชนีวารสารไทยอยู่เสมอแต่ก็ยังคงไม่ทั่วถึง เนื่องจากการบรรณาธิกรหัวเรื่องนั้นเป็น ภาระงานที่ต้องใช้เวลามาก กอปรกับบรรณารักษ์วิเคราะห์หัวเรื่องครรชนีวารสารไทยมีภาระงาน ประจำอยู่มาก และยังมีภารกิจเพิ่มขึ้นจากการเป็นคณะทำงาน/คณะกรรมการทั้งภายในและภายนอก สำนักฯ

นอกจากวิธีการการสร้างหรือกำหนดหัวเรื่องขึ้นใหม่ และการบรรณาธิกรหัวเรื่อง ดรรชนีวารสารไทยนั้น จะเป็นการช่วยให้ผู้ใช้ได้พบกับบทความที่ตรงตามความต้องการแล้ว ยังมี อีกวิธีการหนึ่งที่เป็นการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ได้พบกับบทความที่ตรงตามความต้องการ และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น นั่นคือ การทำรายการโยง แต่เนื่องจากบรรณารักษ์วิเคราะห์หัวเรื่อง ดรรชนีวารสารไทยในประเทศไทยไม่ค่อยนิยมการทำรายการโยง เพราะอาจคิดว่าขั้นตอนในการทำ รายการโยงยุ่งยาก และเสียเวลา จึงนิยมที่จะสร้างหรือกำหนดหัวเรื่องขึ้นใหม่ ซึ่งเป็นเหตุให้มี จำนวนหัวเรื่อง (Subject) และคำสำคัญ (Keyword) มากมายและหลากหลายเกิดขึ้นในฐานข้อมูล ครรชนีวารสารเป็นจำนวนมาก ทำให้หัวเรื่องกระจัดกระจาย และยังเพิ่มพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูล ในฐานข้อมูลที่เกินความจำเป็นอีกด้วย

ดังนั้น ผู้วิจัยจึงจัดทำ "กู่มือการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารไทยบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์" ขึ้น เพื่อใช้เป็นกู่มือใน การปฏิบัติงานของบุคลากรงานครรชนีวารสารไทย สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์ และทำให้ทราบว่าขั้นตอนการทำรายการโยงนั้นไม่ได้ยุ่งยาก และเสียเวลาอย่าง ที่กิด อีกทั้ง ยังอำนวยความสะควกให้แก่ผู้ใช้ได้พบกับบทความที่ตรงตามความต้องการ และมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และยังประหยัดพื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลในฐานข้อมูลครรชนีวารสารไทย อีกด้วย นอกจากนี้ ยังเป็นการจัดการความรู้ในหน่วยงาน เพื่อประโยชน์ในการนำไปใช้และการ เรียนรู้ภายในองก์กร ไม่ทำให้องค์ความรู้ภายในหน่วยงานสูญหาย อันนำไปสู่การจัดการ สารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

1.2 วัตถุประสงค์

 เพื่อใช้เป็นคู่มือในการปฏิบัติงานของบุคลากรงานครรชนีวารสารไทย สำนักบรรณสาร การพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

2) เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาการจัดทำรายการ โยงหัวเรื่องครรชนีวารสารไทย สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์

 เพื่อเผยแพร่และเป็นประโยชน์ต่อการปฏิบัติงานของบุคลากรงานครรชนีวารสารไทย ที่ ห้องสมุดอื่นๆ

4) เพื่อการจัดเก็บ จัดการความรู้ในหน่วยงาน ไม่ทำให้องค์ความรู้ภายในหน่วยงานสูญหาย อันนำไปสู่การจัดการสารสนเทศที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

1.3 ขอบเขต

คู่มือฉบับนี้มีเนื้อหาครอบคลุมความหมาย ความสำคัญของครรชนีวารสาร การโยงหัวเรื่อง ครรชนีวารสาร ประเภทของรายการโยงครรชนีวารสาร ประโยชน์ และขั้นตอนการโยงหัวเรื่อง ครรชนีวารสาร ขั้นตอนการจัดทำรายการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารไทยบนระบบห้องสมุด อัตโนมัติ Horizon ทั้ง 2 ประเภท นั่นคือ รายการโยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference) และ รายการ โยง "ดูที่" (See Reference)

1.4 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

 บุคลากรที่ปฏิบัติงานครรชนีวารสารไทย สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิต พัฒนบริหารศาสตร์มีความรู้ ความเข้าใจ และสามารถเชื่อมโยงรายการครรชนีวารสารไทยได้ ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพ

 2) บุคลากรอื่นที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติงานแทน หรือที่เข้ามาปฏิบัติงานใหม่สามารถ ทำโยงรายการครรชนีวารสารไทยได้ถูกต้อง และมีประสิทธิภาพตามกระบวนการและขั้นตอนการ ปฏิบัติงาน

บทที่ 2 ดรรชนีวารสาร และการโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสาร

2.1 ดรรชนีวารสาร

ครรชนีวารสารเป็นรายการกำหรือวลีที่สำคัญจากเนื้อหาวัสคุสารสนเทศที่ได้จัดทำขึ้นอย่าง เป็นระบบ เพื่อนำไปสู่การค้นหาสารสนเทศที่ปรากฏในบทความวารสาร ใช้ระบบครรชนีแบบเรียง ตามตัวอักษรของหัวเรื่อง (Alphabetical Subject Headings Index) และแบบควบคุมกำศัพท์ (Controlled Vocabulary) เพื่อให้ผู้ใช้สารสนเทศก้นหาเรื่องราวเกี่ยวกับชื่อหรือเรื่องราวนั้นๆ ได้ ตรงตามต้องการ

2.1.1 ความหมายของดรรชนี้วารสาร

มีผู้ให้กำจำกัดความกำว่า "ครรชนีวารสาร" ไว้ต่างๆ มากมาย แต่ในความหมายของเนื้อหา ต่างๆ เหล่านั้น มีความหมายใกล้เคียงกัน คล้ายคลึงกัน ดังนี้

Young (166: 1983) ได้ให้คำจำกัดความของครรชนีวารสารไว้ในหนังสือ The ALA Glossary of Library and Information Science ว่าครรชนีวารสาร คือ เครื่องมือที่ชี้ไปสู่เนื้อหาของ บทความในวารสารชื่อหนึ่งชื่อใด ในปีหนึ่งปีใด หรือหลายๆ ปี

Rowley (10: 1987) ได้ให้คำจำกัดความของครรชนีวารสารว่าเป็นเครื่องมือที่ชี้ไปสู่เนื้อหา ของบทความในวารสารชื่อหนึ่งชื่อใด มักจัดทำเป็นระยะๆ ให้ครอบคลุมวารสารหลายๆ ฉบับ

บุญศรี ไพรัตน์ (90: 2529) ได้อธิบายความหมายของครรชนีวารสารว่า ครรชนีใช้เป็นคู่มือ ในการค้นหาบทความใหม่ๆในปัจจุบันหรือค้นหาบทความที่ได้ตีพิมพ์มาแล้วว่าลงใน วารสารชื่อเรื่องใค ฉบับใค ใครเป็นผู้เขียน วัน เคือน ปีใค และบทความที่ต้องการอยู่ในหน้าใคของ วารสาร การจัดทำครรชนีวารสารมีทั้งในรูปแบบบัตรรายการและหนังสือ

นฤมล พัฒนา (108: 2542) ได้อธิบายความหมายของครรชนีวารสารว่า เป็นเครื่องมือที่ช่วย ในการค้นหาเรื่องราวหรือบทความที่ต้องการจากวารสารชื่อหนึ่งชื่อใด หรือจากวารสารหลายๆ ชื่อ แต่ละรายการประกอบด้วยชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ หรือ เล่มที่ เดือนปี เลขหน้า ที่มีบทความนั้นๆ

ถลิตา กิตติประสาร (89: 2542) ได้อธิบายความหมายของครรชนีวารสารว่า เป็นคู่มือทาง บรรณานุกรมอย่างหนึ่งที่มีการจัดทำอย่างมีระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการค้นหาบทความวารสาร ครรชนี ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่งบทความ ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ เดือน ปี ของวารสาร และเลขหน้าของบทความ จัดเรียงให้ค้นหาบทความได้อย่างสะควกรวดเร็ว ด้วยการจำแนกเป็น ครรชนีหัวเรื่อง (Subject index) ครรชนีชื่อบทความ (Title index) และครรชนีชื่อผู้แต่งบทความ (Author index)

สุเพ็ญ ทาเกิด (55: 2547) ได้อธิบายความหมายของครรชนีวารสารว่า เป็นกระบวนการวิเคราะห์ บทความวารสารมาจัดทำครรชนีอย่างเป็นระบบ ซึ่งจะให้ข้อมูลรายละเอียดของชื่อผู้เขียนบทความ ชื่อหน่วยงาน องค์กร ฯลฯ ชื่อสถานที่ หัวข้อ คำศัพท์สำคัญ (Keywords) ชื่อบทความ ปีที่ ฉบับที่ และเลขหน้า เพื่อใช้เป็นเครื่องมือช่วยค้นหาบทความหรือเรื่องเฉพาะสาขาวิชาที่จัดพิมพ์ไว้ใน วารสารต่างๆ

กนก สุขมณี (3: 2553) ได้อธิบายความหมายของครรชนีวารสารว่าเป็นเครื่องมือชี้ไปสู่เนื้อหาของ บทความในวารสาร ซึ่งจัดทำขึ้นอย่างเป็นระบบที่ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม ประกอบด้วย ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ปีที่/ฉบับที่ วันเดือนปี เลขหน้า

2.1.2 ความสำคัญของดรรชนี้วารสาร

อัญชลี อำนาจธรรม (93: 2538) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครรชนีวารสารไว้ว่า เป็นเครื่องมือที่ จัดทำขึ้นเพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถค้นหาบทความหรือเรื่องราวที่พิมพ์ในวารสารต่างๆ ได้อย่าง รวดเร็วและถูกต้อง แม้ว่าจะไม่ทราบชื่อบทความ ชื่อผู้แต่ง และชื่อวารสารก็ตาม แต่ถ้าต้องการอ่าน บทความหรือเรื่องราวในเรื่องใด ก็สามารถค้นจากครรชนีวารสารได้ เพราะครรชนีวารสารให้ รายละเอียดเกี่ยวกับชื่อผู้เขียน ชื่อบทความ หัวเรื่อง ชื่อวารสาร เลขที่ และเล่มที่ประจำฉบับ วัน เดือน ปี และหน้าที่ปรากฏบทความ โดยไม่จำกัดระยะเวลาว่าวารสารฉบับนั้นจะพิมพ์มานาน เพียงใดก็ตาม

สุภาษิต โบสุวรรณ (55: 2543) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครรชนีวารสารไว้ ดังนี้ 1) เป็นเครื่องชี้นำไปหาเนื้อหาของวารสารหรือวัสดุสารสนเทศ

 สามารถนำข้อมูลรายละเอียดเกี่ยวกับบทความเฉพาะเรื่องหนึ่งๆ มาวิเคราะห์ หัวเรื่องที่ เป็นคำ หรือกลุ่มคำเปรียบเทียบจากผู้แต่งหรือผู้เขียนบทความที่มีความรู้ความสามารถในเรื่อง เดียวกันได้อย่างกว้างขวาง

 เพื่อให้ผู้ใช้และผู้ให้บริการสามารถค้นหา บทความวารสาร หรือวัสดุสารสนเทศตาม สาขาที่ต้องการได้อย่างสะควกและรวดเร็ว แม้จะไม่ทราบชื่อผู้แต่งหรือชื่อเรื่อง

กนก สุขมณี (3: 2553) ได้กล่าวถึงความสำคัญของครรชนีวารสารไว้ ดังนี้

 เป็นเครื่องมือชี้ตำแหน่งไปสู่เนื้อหาบทความในวารสาร เพื่อช่วยให้ผู้ใช้สามารถเข้าถึง บทความที่ต้องการว่าอยู่ในวารสารฉบับใด

2) ให้ทราบรายละเอียดทางบรรณานุกรม ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง ชื่อบทความ ปีที่/ฉบับที่ วันเดือน ปี เลงหน้า

 เป็นเกณฑ์ในการพิจารณาคัดเลือกบทความนั้นว่าตรงตามความสนใจหรือต้องการ หรือไม่

4) ช่วยให้รวบรวมบรรณานุกรมบทความเฉพาะเรื่องหรือเฉพาะบุคคลได้อย่างครบถ้วนใน
 เวลารวดเร็ว ช่วยในการตัดสินใจเลือกอ่านบทความจากวารสาร

2.2 การโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสาร

การให้บริการสารสนเทศบทความจากวารสารที่มีจำนวนมากเพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถ สืบค้นได้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของครรชนีบทความวารสารครบถ้วน สมบูรณ์ และสามารถ เข้าถึงตัวเล่มวารสารได้สะควก รวคเร็ว เพื่อประโยชน์ต่อการเรียนการสอน การค้นคว้าวิจัยที่มี ประสิทธิภาพนั้น จำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องมีการจัดการและจัดเก็บสารสนเทศนั้นอย่างเป็นระบบ ระเบียบ โดยการจัดทำครรชนีวารสารเพื่อเป็นสิ่งชี้นำให้ผู้ใช้บริการสามารถเข้าถึงบทความวารสาร ได้ (ละออ ข้อยุ่น. 2545) ซึ่งวิธีการหนึ่งที่มีประสิทธิภาพในการอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ใช้ได้ เข้าถึงบทความวารสารได้อย่างสะดวก รวดเร็ว และตรงกับความต้องการนั้น นั่นคือ การเชื่อมโยง หัวเรื่องครรชนีวารสาร

ดรรชนีวารสารมีระบบการจัดเก็บเอกสารแบบเรียงตามลำดับอักษรของหัวเรื่อง ที่เฉพาะเจาะจง กำหนดหัวเรื่องได้มากกว่าหนึ่ง (Alphabetico-Specific Multiple Indexing) จะมีการ เชื่อมโยงหัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันซึ่งกระจายไปอยู่ตามหมวดอักษรต่างๆ เรียกว่า รายการโยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference) และการโยงเรื่องที่มีความหมายกล้ายกลึงกันจากหัวเรื่องที่ไม่ใช้ ไปยังหัวเรื่องมาตรฐานที่ใช้ เรียกว่า รายการโยง "ดูที่" (See Reference) (สุนทรี รสสุธาธรรม. 2544: 15) เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นและช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงสารสนเทศที่ต้องการให้ได้มาก ที่สุด

2.2.1 การโยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference)

การโยง "ดูเพิ่มเติม" เป็นการเชื่อมโยงหัวเรื่อง 2 หัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันในฐานข้อมูล เป็นการแนะนำผู้ใช้ที่ค้นหาหัวเรื่องหนึ่ง แล้วให้ไปดูเพิ่มเติมจากหัวเรื่องอื่นที่เกี่ยวข้องได้อีก การ โยงวิธีนี้บรรณารักษ์ผู้จัดทำครรชนีวารสารต้องมั่นใจว่าหัวเรื่องที่โยงไปหานั้นมีอยู่ในรายการค้น จริง (สุภาษิต โบสุวรรณ. 2543: 36-37)

> การ โยง "ดูเพิ่มเติม" ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้ 2.2.1.1 โยงจากหัวเรื่องทั่วไป ไปยังหัวเรื่องที่เฉพาะกว่า หรือแคบกว่า เช่น การขนส่งมวลชน *ดูเพิ่มเติม* รถประจำทาง ; รถไฟ ; รถไฟฟ้า ภัยธรรมชาติ *ดูเพิ่มเติม* น้ำท่วม ; ไฟป่า ; วาตภัย ; อุทกภัย ยาฆ่าแมลง *ดูเพิ่มเติม* ดีดีที (ยาฆ่าแมลง)

8

2.2.1.2 โยงไปหาหัวเรื่อง	ที่เกี่ยวข้องกัน เช่	น
กบฏ	ดูเพิ่มเติม	การจลาจล
ดาวเคราะห์	ดูเพิ่มเติม	ระบบสุริยะ
เด็ก	ดูเพิ่มเติม	ทารก ; เยาวชน

นอกจากนี้ ยังสามารถเพิ่มรายการโยงจากหัวเรื่องที่ผู้ใช้คุ้นเคยไปยังหัวเรื่องใหม่ใน ฐานข้อมูล เพื่อช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงหัวเรื่องใหม่ในฐานข้อมูล ระบบจะแสดงรายการโยงให้ไปดู เพิ่มเติมที่กำนั้นๆ ด้วยกำว่า "ดูเพิ่มเติม" ซึ่งหมายความว่า ผู้ใช้ได้รับสารสนเทสจากการสืบค้นกำที่ อยู่ด้านหน้ากำว่า "ดูเพิ่มเติม" เรียบร้อยแล้ว แต่สารสนเทสที่ได้นั้นยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้อง หรือมีเรื่องที่ ผู้ใช้ควรทราบเพิ่มเติมอีก ดังนั้น เพื่อเสริมสร้างความรู้ให้กว้างขวางยิ่งขึ้น บรรณารักษ์จึงได้จัดทำ การโยง "ดูเพิ่มเติม" เพื่อช่วยชี้แนะให้ผู้ใช้ค้นหาสารสนเทศเพิ่มเติมจากกำลำคัญที่อยู่ด้านหลังกำว่า "ดูเพิ่มเติม"

2.2.2 การโยง "ดูที่" (See Reference)

รายการโยง "ดูที่" เป็นการโยงคำหรือวลีที่ไม่ใช้เป็นหัวเรื่องไปยังหัวเรื่องที่ใช้ในฐานข้อมูล ระบบจะแจ้งให้ทราบว่า ต้องใช้หัวเรื่องใดเป็นคำค้น โดยแสดงรายการโยงด้วยคำว่า "ดูที่" เป็นการ โยงที่ชี้แนะให้ผู้ใช้สืบค้นสารสนเทศ จากคำสำคัญที่อยู่ด้านหลังคำว่า "ดูที่" เนื่องจาก คำที่อยู่ ด้านหน้าคำว่า "ดูที่" นั้น เป็นคำไม่นิยมใช้ หรือเป็นคำที่ไม่สุภาพ หรือเป็นคำภาษาท้องถิ่น หรือ เป็นคำที่เลิกใช้แล้วในปัจจุบัน การโยง "ดูที่" มี 2 ประเภท คือ

การโยง "ดูที่" ใช้ในกรณีดังต่อไปนี้

2.2.2.1 การโยงชื่อบุคคล สำหรับบุคคลที่ใช้นามแฝงหรือนามปากกา ผู้ใช้มักไม่ ทราบนามจริง ห้องสมุดต้องทำรายการโยงจากชื่อที่เป็นนามแฝงหรือนามปากกาไปหานามจริงที่ ห้องสมุดใช้ เพื่อให้ผู้อ่านสามารถค้นหาบทความได้ตรงตามความต้องการ เช่น

ยาขอบ *ดูที่* โชติ แพร่พันธุ์

2.2.2.2 การโยงคำที่ไม่นิยมใช้ หรือเป็นคำที่ไม่สุภาพ หรือเป็นคำภาษาท้องถิ่น

หรือเป็นคำที่เลิกใช้แล้วในปัจจุบัน เช่น

ธรรมรัฐ	ดูที่	<u></u>
ควาย	ดูที่	กระบือ
เครื่องแต่งตัว	ดูที่	เครื่องแต่งกาย
การบริหารร่างกาย	ดูที่	กายบริหาร

2.2.3 ประโยชน์ของการทำโยงดรรชนีวารสาร

การทำโยงรายการครรชนีวารสารจะเป็นผลดีและเกิดประโยชน์ต่อผู้ใช้ ดังนี้ (บุญศรี ไพรัตน์, 2542: 90; ลลิตา กิตติประสาร, 2529: 90)

 ช่วยให้ผู้ใช้สามารถกันหาสารสนเทศได้ตรงประเด็น และทราบแหล่งจัดเก็บสารสนเทศ ที่ต้องการได้อย่างถูกต้องและประหยัดเวลาในการกันหา ช่วยในการกันหาบทกวามได้รวดเร็วยิ่งขึ้น

 ช่วยรวบรวมสารสนเทศที่กระจัดกระจายให้อยู่รวมกัน และทำให้ทราบว่าผู้แต่งท่านใด เขียนบทความเรื่องอะไร ไว้ในวารสารใดบ้าง

 3) ช่วยในการติดตามพัฒนาการของวิชาการต่างๆ โดยเฉพาะสาขาวิชาที่มีความ เจริญก้าวหน้าอย่างรวดเร็ว เช่น แพทยศาสตร์ วิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี

 4) ช่วยประหยัดแรงงานในการทำวิจัย สะดวกในการศึกษา ค้นคว้า และสามารถค้นเรื่องที่ เกี่ยวข้องกับงานวิจัยที่พิมพ์เผยแพร่ในรูปบทความได้อย่างรวดเร็ว ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์และทันสมัย ทันต่อเหตุการณ์ บทที่ 3

การโยงหัวเรื่องดรรชนีวารสารไทยบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon 3.1 การทำรายการโยงบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon

การทำรายการ โยงบนระบบห้องสมุดอัต โนมัติ Horizon สามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ 1) การ โยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference) ซึ่งสามารถทำได้ 2 ลักษณะ คือ (1) การเชื่อม โยงหัวเรื่อง 2 หัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันในฐานข้อมูล (2) การเชื่อม โยงหัวเรื่องชื่อบุคคล 2) การ โยง "ดูที่" (See Reference) เป็นการเชื่อม โยงคำที่ไม่ใช้ไปยังหัวเรื่องที่ใช้ใน ฐานข้อมูล ระบบจะแจ้งให้ทราบว่า ต้องใช้หัวเรื่องใดเป็นกำค้น

3.2 การแปลงเลข Tags สำหรับรายการโยง

สำหรับระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon นั้น มีวิธีการจัดทำรายการโยงโดยระบบจะนำเข้า สู่ Authority File หรือแฟ้มข้อมูลหลักฐาน ซึ่งเป็นแฟ้มข้อมูลสำหรับทำรายการโยง และจะทำการ แปลงเลข Tags ให้เป็นเลข Tags ใหม่สำหรับรายการโยง โดยมีโครงสร้างดังตารางที่ 3.1

Bibliographic Tags	ใช้ Tags	Controlling Authority Tags
100, 700, 600	ใช้	100
110, 710, 610	ใช้	110
111, 711, 611	ใช้	111
130, 730, 630	ใช้	130
650	ใช้	150
651	ใช้	151

ตารางที่ 3.1 โครงสร้างการแปลงเลข Tags ให้เป็นเลข Tags ใหม่สำหรับรายการโยง

โดยในการบันทึกรายการโยง "ดูที่" จะใช้ Tags 4xx ดังตัวอย่างในตารางที่ 3.2

ตารางที่ 3.2 แสดงรายการ Tags 4xx ที่ใช้บันทึกรายการ โยง "ดูที่" และคำอธิบายเขตข้อมูล

Tag	คำอธิบายเขตข้อมูล
400	ชื่อบุคคล/หัวเรื่อง-ชื่อบุคคลที่ไม่ใช้ (See from Tracing-Personal Name)
450	หัวเรื่อง-หัวเรื่องทั่วไปที่ไม่ใช้ (See from Tracing-Topical Term)

ส่วนในการบันทึกรายการโยง "ดูเพิ่มเติม" จะใช้ Tags 5xx ดังตัวอย่างในตารางที่ 3.3

ตารางที่ 3.3 แสดงรายการ Tags 5xx ที่ใช้บันทึกรายการ โยง "ดูเพิ่มเติม" และคำอธิบายเขตข้อมูล

Tags	คำอธิบายเขตข้อมูล
500	ชื่อบุคคล/หัวเรื่อง-ชื่อบุคคลที่โยงดูเพิ่มเติม (See also from Tracing-Personal Name)
550	หัวเรื่อง-หัวเรื่องทั่วไปที่โยงดูเพิ่มเติม (See also from-Topical Term)

3.3 ขั้นตอนการทำรายการโยงบนระบบห้องสมุดอัตโนมัติ Horizon

3.3.1 การเชื่อมโยงรายการ "ดูเพิ่มเติม"

3.3.1.1 การเชื่อมโยงรายการหัวเรื่อง 2 หัวเรื่องที่มีความสัมพันธ์กันในฐานข้อมูล ขั้นตอนการจัดทำ

1) เข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 เพื่อลงชื่อผู้ใช้ สิทธิเข้าระบบด้วย Username และ Password จากนั้น กด OK ดังภาพที่ 3.1

HORIZON
HORIZON
HORIZON 7.3
HORIZON
C D Y N I X.
Copyright ?1989-1996 Dynix Marquis, Inc. All rights reserved. Copyright ?1996-2002 epixtech, inc. All rights reserved. Copyright ?2003 Dynix Corporation. All rights reserved.
User: karanrat Server: Horizon 🗸
Password: ****** Database: hznjnl 🗸
OK Options Server Cancel

ภาพที่ 3.1 แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ

- 2) Double Click ที่ เมนู Searching
- 3) Double Click $\dot{\vec{n}}$ New Search
- 4) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

5) พิมพ์หัวเรื่องที่ต้องการทำรายการโยงในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ

ผู้สูงอายุ

2 File: Edit: Vie File: Cdit: Vie File: Searce 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2 2	(henjel) er Tools Help 타이 그 그 고 문 교 유 했 : bhing w Search 19.50 Search	a (41) 8 47	_			
s ⊇ N s ⊇ Catal	w Additions oging	Search Indexe S S S S S S S S S S S S S S S S S S	4 s: biest Browse biest Reword thor Browse thor Keyword the Browse the Keyword DA Article Keyword d Index contains: phabetical list of subjects for: <u>stabetical list</u> of <u>subjects</u> for: <u>stabetical list</u> of <u>subjects</u> for: for	<u>Cor</u>	mand mode >>	

6) Click OK

ภาพที่ 3.2 แสดงการเข้าสู่เมนู Searching ด้วยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ ผู้สูงอายุ 7) ระบบจะแสดงรายการหัวเรื่อง **ผู้สูงอายุ** และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง

กคเลือกหัวเรื่อง **ผู้สูงอายุ**

Main Library (hznjni) - (Subjects: Ająu	and the second the second the second the second test s	- 0 - 2
Sector File Edit View Bookmarks R	lequest Tools Window Help	6
10 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	] 和 · · · · · · · · · · · · · · · · · ·	
9 Searching	Select one or more entries to see titles.	
A New Search	Subject	Titles
239.50 Search	ผู้สื่อข่าวและการสื่อข่าว	7 🔺
E Cataloging	ผู้สือข่าวและการสือข่าว อังกฤษ	1
	3→ digaang	105
	See also: เทคโนโลยีสำหรับผู้สุงอายุ	1
	See also: ประชากร.	34
	See also: เกษียณ.	31
	See also: คณะกรรมการผู้สูงอายุแห่งชาติ	1
	See also: คณะกรรมาชิการกิจการสตรี เขาวชนและผู้สูงอายุ	1
	See also: ความบรา.	6
	See also: คลินิกคู่สูงอายุแห่งบาติ	1
	See also: โครงการสอนศิลปะแก่ผู้สูงอายุ	1
	See also: ขุมขนผู้สูงอายุ	1
	See also: นักสังคมสงเคราะท์ บทบาทคำนบริการสาธารณสุขแก่ผู้สูงอายุ	1
	See also: น้ำนวัยทอง.	1
	See also: บ้านส่าหรับผู้สูงอายุ	1
		•
	Your Search เยื่องอาย	
	Show Titles Cancel Reposition to	
	differe floor	Karanat Theoremand OVP MIM

ภาพที่ 3.3 แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า ผู้สูงอายุ และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง

8) เลือกคำสั่ง Send to ระบบจะแสดงจอภาพเล็กของคำสั่ง Send to

- 9) เถือก MARC Editor
- 10) Click OK

ภาพที่ 3.4 แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor

11) จะปรากฏ Worksheet ของการสร้างรายการ โยง พร้อมกำหนด Tags

สำหรับรายการ โยงให้กับหัวเรื่องที่เลือก

ภาพที่ 3.5 แสดงผล Worksheet การสร้างรายการ โยง และ Tags สำหรับรายการ โยงให้กับ หัวเรื่องที่เลือก

- 12) Double click ที่ เมนู Searching
- 13) Double Click $\dot{\vec{n}}$ New Search
- 14) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

15) พิมพ์หัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยงอีกหนึ่งหัวเรื่อง ในช่อง Search for

ในกรณีนี้ คือ **สังคมผู้สูงอายุ**

16) Click OK

New Search	Status: c Create	ed: 25/6/25	546			Updated: 1
Q Z39.50 Search	Owned by: Unowned Field: Leader [Optional]	Subject				
New Additions	000 RecS:	000033	Type: z	ELVI:		
- Cataloging	Langu	e 000922	Kind o a	Cat. ru c		
	Subjec	n	Type o n	Series b		
	Use - Subjec	b	Use - s a	Gov.a		
	REvi:	Search	densed at	Harrison an		
	150 ta dataat	a			Command mode >> 1	
	550 #a instant #w h.	Inde	exes:			
	550 = = = = = = = = = = = = = = = = =	h:	Subject Browse		<u>.</u>	
	550 +a <u>entensoune</u> 550 †a <u>wintensoune</u>	1.	Author Browse		1	
	550 ‡ล คลินิกผู้สงอาย	un.	Author Keyword	[14]		
	550 #a <u>lessenstaue</u> 550 #a <u>lessenstaue</u>	21	Title Browse	\sim		
	550‡ล ขมชนผู้สุงอาย	+1	NIDA Article Keywo	rd		
	550 #a <u>weluladay</u>	151				
	550 ‡a <u>บ้านวัตทอง</u> ‡v	/h Sele	Alphabetical list of s	iblects	15	
	550 †a <u>บ่านส่าหวับผู้ส</u>	10				
	550 ta กาวะสมองเสือ	ม				
		Dt Sea	rch for: สังคมผู้สุง	อายุ		
	550 ‡a <u>วิทยาการผู้สงอ</u>	Jeu				
	550 +a <u>วิทยาการผู้สงะ</u> 550 _ +a <u>วิทยุสงายแห่ง</u> 550 _ +a สถามสงเคราะ	in or		Canada Europeante 1	Particle I Company and I	
	550 *a ร้านปลาการปลุงส 550 *a วันปลุงอาณห่ง 550 *a สถามสงเคราะบ 550 *a สถามสงเคราะบ 550 *a สกามสงเคราะบ 550 *a สมาคมคลังปัญ		Cancel Pre-	. Search Example	Restrict Entry Aid	
	550 *a <u>วิทยาการผู้สงว</u> 550 *a <u>วิทยุ์สงอายแห่ง</u> 550 *a <u>วิทยุ์สงอายแห่ง</u> 550 *a สถามสงเคราะท 550 *a สถามสงเคราะท 550 a สเมาอนคลังปฏ 550 a สมาระสามารสามาร์การที่มายายคลังปฏ 550 a ลามารสามาร์การที่มายายคลังปฏ 550 a ลามาร์การที่มายายคลังปฏ 550 a ลามาร์การที่มายายคลังปฏ		Cancel Pre	/. Search Example i	Restrict Entry Ald	
	S50 = *a วับปอกกรษ์สุดง S50 = a วับปอดอาแห่ง S50 = a สถามสงเตราะ S50 = a สาราะสาหรับตร S50 = a การทธาบามสงเตราะ S50 = a การทธาบามสงเตราะ S50 = a การทธาบามสงเตราะ	in OK	Cancel Pre	/. Search Example i	Restrict Entry Ald	

ภาพที่ 3.6 แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยงอีกหนึ่งหัวเรื่องจากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ **สังคมผู้สูงอายุ** 17) เลือกคำสั่ง Send to ระบบจะแสดงจอภาพเล็กของ คำสั่ง Send to

- 18) เลือก MARC Editor
- 19) Click OK

ภาพที่ 3.7 แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor

20) จะปรากฏ Worksheet ของการสร้างรายการ โยง พร้อมกำหนด Tags

สำหรับรายการ โยงให้กับหัวเรื่องที่เลือก

Main Library (nznjini) - [Auth: 240049]		and the local data in		randi Manuf Stat.	in the second se	5 0 ×
File Edit View Marc Tools Wi	indow Help	a l				- 8
1 co r 10 40 40 22 52 (00 a	न लड़ लड़ का खा छ .	¥				
Searching	▶ 3 6 k ⊕ 1					
New Search Q Z39.50 Search	atus: c vned by: Unowned Id: Leader [Optional]	Created: 18/8/255 Subject-Sys	1 s Gen			Updated: Bibs: 3
Cataloging 000	8 0 0 0 ‡а а́зелин	Johe 060618 angu – Subjec n Jse - b Subjec YEM: n Level d (Jsang	rype, f Kind o a Type o n Use - s a Record a Mod. r	LUVI: 0 Roma I Cat.ru z Series n Use-5 b Gov.a u Person n Srce: u		

ภาพที่ 3.8 แสดงผล Worksheet การสร้างรายการ โยง และ Tags สำหรับรายการ โยงให้กับ หัวเรื่องที่เลือก 21) กลไอคอน Link ระบบจะแสดงจอภาพย่อยของ Resolve Link พร้อม

ทางเลือกว่าจะทำการ โยงแบบ "ดูที่" หรือ "ดูเพิ่มเติม"

22) ในกรณีนี้ให้เลือกโยง "ดูเพิ่มเติม" โดย Highlight ที่

550 - See Also from Tracing - Topical Term

23) Click OK

ภาพที่ 3.9 แสดงการกดไอคอน Link เพื่อเลือกการ โยงแบบ "ดูเพิ่มเติม" นั่นคือ

550 - See Also from Tracing - Topical Term

24) ระบบจะแสดงจอภาพเล็กเพื่อถามว่าต้องการเชื่อมโยงทั้งสองหัวเรื่อง

	월교 % 행 키 엔 የ */	
rching New Search 239.50 Search New Additions		
noging	Langu _ Kind o a Cat.ru z Subjec n Type o n Series n Use - b Use - s a Use - s b Subjec	
	150 0 0 ‡a diseusidoand Level d Mod.r Srce: u Level d Create residencial linko?	
	25 Ves No Cancel	

25) Click ปุ่ม Yes

เข้าหากัน ใช่หรือไม่

ภาพที่ 3.10 แสดงคำถามการเชื่อมโยงทั้งสองหัวเรื่องเข้าหากัน

26) ระบบจะทำการเพิ่มหัวเรื่องที่เชื่อม โยงให้แก่กันและกัน โดยอัต โนมัติ

ในที่นี้คือเพิ่ม 550__+a ผู้สูงอายุ

27) กดปุ่ม Save ระบบจะกำหนดหมายเลข Authority ให้สำหรับรายการ โยงใหม่ หากเป็นรายการ โยงที่เคยทำโยงมาก่อนแล้ว ระบบก็จะปรับข้อมูลใหม่เพิ่มให้

ภาพที่ 3.11 แสดงการเชื่อม โยงอัต โนมัติ และแสดงหมายเลข Authority สำหรับรายการ โยงใหม่

28) ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นทั้ง

2 หัวเรื่องใหม่อีกครั้งว่า มีรายการโยงที่ทำไว้ล่าสุดจริง โดยเริ่มจากการสืบค้นคำว่า <mark>ผู้สูงอายุ</mark> 29) ปรากฏรายการ **สังคมผู้สูงอายุ** ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์

และถูกต้อง

ภาพที่ 3.12 แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการโยงด้วยการสืบค้นคำว่า ผู้สูงอายุ ปรากฏรายการ สังคมผู้สูงอายุ ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง 30) ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงอีกหนึ่งหัวเรื่องว่ามี

รายการโยงที่ทำไว้ล่าสุดจริง โดยสืบก้นกำว่า สังคมผู้สูงอายุ

31) ปรากฏรายการ **ผู้สูงอายุ** ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และ

ถูกต้อง

Main Library (hznjnl) - [Subjects: #av	nuilgeand	C 0 -×
File Edit View Bookmarks R	lequest Tools Window Help]고약,ஸ,ஸ, 에에 약 싸?	× 10
Searching	Select one or more entries to see titles.	
New Search	Subject	Titles
Z39.50 Search Additions	สังคมเป็นสุข	1 🖻
Cataloging	สังคมเปิด	2
	สังคมผู้สูงอายุ	3
	See also: 4[qan1q	105
31	สังคมผู้สูงอายุ แง่เศรษฐกิจมหภาค	1
	สังคมผู้สูงอายุกับตลาดเงินตลาดทุน	1
	สังคมพทุนิยม	1
	ล้งคมพร	1
	สงหมภาพเหนอ พลกสูตรบรรณารกษศาสตรมหาบณฑาต การสารรจพรามผลงการ.	1
	สังคมมนุษย์ การเปลี่ยนแปลง.	1
	สังคมมนุษย์ การพัฒนา.	1
	สังคมมนุษยชาติ	1
	ดังความสลิม	2
	สังคมมุสลิม ความขัดแย้ง.	1
	สังคมมสลิน พัทลง	1
		-
	Your Search สังคมผู้สูงอานุ 🥌	
	Show Titles Cancel Reposition to	
		Married The second s

ภาพที่ 3.13 ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นคำว่า สังคมผู้สูงอายุ ปรากฏรายการ ผู้สูงอายุ ที่ทำการ โยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง

3.3.1.2 การเชื่อมโยงหัวเรื่องชื่อบุคคล

ขั้นตอนการจัดทำ

1) เข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 เพื่อลงชื่อผู้ใช้ สิทธิเข้าระบบด้วย Username และ Password จากนั้น กด OK ดังภาพที่ 3.14

ภาพที่ 3.14 แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ

- 2) Double Click ที่ เมนู Searching
- 3) Double Click $\vec{\eta}$ New Search
- 4) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

5) พิมพ์หัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยง ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ

พระบิดาแห่งฝนหลวง

Sector Sector Indexes: Command mode >> Subject Keyword Author Keyword Author Keyword Title Browse Selected index contains: Author Keyword Aphatetical list of subjects Sector Sector for: wrzußmusialumanad OK Cancel Prev. Search Example Restrict Entry Aid	File Ein View Tools Heip File Ein View Tools Heip Searching New Search D 239,50 Search B New Additions P Calefording	a * * *	
	6	Seech Command mode >> Subject Browse Subject Reyword Author Browse Author Browse Title Reyword Title Reyword Title Reyword NIDA Article Reyword NIDA Article Reyword NIDA Article Reyword Selected Index contains: Alphabetical list of subjects Seerch for: www.search Example Restrict Entry Aid	

6) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.15 แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยง Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ พระบิดาแห่งฝนหลวง ระบบจะแสดงรายการหัวเรื่อง พระบิดาแห่งฝนหลวง และรายการ

หัวเรื่องใกล้เคียง กคเลือกหัวเรื่อง พระบิดาแห่งฝนหลวง

Main Library (henjel) - [Subjects: we	ระบัตรแห่งส่งหละวง]	0 0 ×
File Edit View Bookmarks	Request Tools Window Help]고 약 해 고 색 양 양 년	- 8 3
Searching	Select one or more entries to see titles.	
New Search	Subject	Titles
Z39.50 Search	พระปิดาแห่งนักวิทยาศาสตร์ ไทย	1 1
E Cataloging	พระบิดาแห่งประชาธิปไตยไทย	1
	>> พระบิดาแห่งฝนหลวง	1
	พระบิตาแห่งวิทยาศาสตร์ไทย.	1
	พระบุญยง ว่องวานิน.	1
	พระปฏิเวทวิศิษฎ์	1
<u> </u>	พระปฐมเจดีย์	7
	พระปฐมเจดีย์ นตรปฐม	1 1
	พระปรมาภิโธย.	1
	พระประจักษ์ คุดตจิตโต	59
	See also: มึกษุสงฆ์กับป่าไม่	1
	See also: พระประจักษ์ ข้ามปรีโป	1
	พระประจักษ์ คุดตจึดโต บทสัมภาษณ์	5
	พระประจักษ์ ขัมมปที่ไป	1
	See also: พระประจักษ์ ดุดุตจิตโต	59
		•
	Your Search พระบิดาแห่งฝนหลวง	
	Show Titles Cancel Percentition to	
	and the second s	Manual Theorem 1 Maria (

ภาพที่ 3.16 แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า พระบิดาแห่งฝนหลวง และรายการหัวเรื่อง ใกล้เคียง 8) เลือกคำสั่ง Send to ระบบจะแสดงจอภาพเล็กของกำสั่ง Send to

- 9) เถือก MARC Editor
- 10) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.17 แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor

11) จะปรากฏ Worksheet ของการสร้างรายการ โยง พร้อมกำหนด Tags

สำหรับรายการ โยงให้กับหัวเรื่องที่เลือก

SCIRE NE								
<u>ران</u>								
Searching New Search Q Z39.50 Search	Status: c Creat Owned by: Unowned Field: Leader [Optional]	ed: 31-Jan-14 Subject-Sys (	Sen					Updal Bit
New Additions	000 Rec5:	n	Type:	z	ELvI:	0		
Cataloging	008 Date	140131	Geo. s		Roma	1		
	Langu	-	Kind o	a	Cat. ru Series	2		
	Use -	b	Use - s	a	Use - s	b		
	Sublec	Ĩ.			Gov. a	u		
	REVI:	n	Record	a	Person	n		
	Level	d	Mod. r	1	Srce:	u		
	150 0 0 ∓ล พระบิดาแห่งเ	ในหลวง						

ภาพที่ 3.18 แสดงผล Worksheet การสร้างรายการ โยง และ Tags สำหรับรายการ โยงให้กับ หัวเรื่องที่เลือก 12) เลือกหัวเรื่องชื่อบุคคลที่ต้องการจะเชื่อม โยง โคย Double Click

ที่ New Search

13) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

14) พิมพ์หัวเรื่องชื่อบุคคลที่ต้องการจะเชื่อมโยง ในช่อง Search for

ในกรณีนี้ คือ **ภูมิพลอดุลยเดช,...**

- Searching	Select one or more entries to see titles.		
New Search	Subject		
	พระบิดาแห่งนักวิทยาศาสตร์ – ไทย		
Cataloging	พระบิตาแห่งประชาธิปไตยไทย 13		
	∑-}พระบิตาแห่งฝนหลวง search		
	พระบิตาแห่งวิทยาศา Indexes:	Command mode >>	
	พระมุญยง ว่องวานีซ. Subject Browse		
	พระปฏิเวทวิพิษฏ์ Author Browse		
	Author Keyword		
	Title Keyword		
	INIDA Article Keyword	•	
	wszusznalsz. Selected index contains:		
	พระประจักษ์ ดุดุดจิต		
	See also: Ringaal		
	See also: พระประ	14	
	พระประจักษ์ คุดดจิตOK Cancel Prev. SearchExample	Restrict Entry Aid	
	พระประจักษ์ อัมมปทีโป		
	See also: พระประจักษ์ ดุดตจิตโด		
	(15)		

15) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.19 แสดงการสืบค้นหัวเรื่องชื่อบุคคลที่ต้องการจะเชื่อมโยงจากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ ภูมิพลอดุลยเดช,... 16) ระบบจะแสดงรายการหัวเรื่อง ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหา และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง กดเลือกหัวเรื่อง ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระ ปรมินทรมหา

ภาพที่ 3.20 แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า <mark>ภูมิพลอดุลยเดช,...</mark> และรายการหัวเรื่อง ใกล้เคียง 17) เลือกคำสั่ง Send to ระบบจะแสดงจอภาพเล็กของคำสั่ง Send to

- 18) เลือก MARC Editor
- 19) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.21 แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor

20) จะปรากฏ Worksheet ของการสร้างรายการโยง พร้อมกำหนด Tags

สำหรับรายการ โยงให้กับหัวเรื่องที่เลือก

ภาพที่ 3.22 แสดงผล Worksheet การสร้างรายการ โยง และ Tags สำหรับรายการ โยงให้กับ หัวเรื่องที่เลือก 21) ให้กดไอกอน Link ระบบจะแสดงจอภาพย่อยของ Resolve Link พร้อมทางเถือว่าจะทำการ โยงแบบ "ดูที่" หรือ "ดูเพิ่มเติม"

jj Main Librery (honje) - (Auth: 33) ∰ File: Edit View: Marc: Too G & J X III (K) ≤ C		0 13 [-[e]
Searching New Search O 739 50 Search		1-Apr-1 Bibs: 29
■ New Additions ■ Cataloging	000 RecS: n Type: z E.U.t. o 008 Date 00067 Geo. s Roma i Langu	

ภาพที่ 3.23 แสดงการเชื่อมโยงด้วยการกดไอคอน Link

22) ในกรณีนี้ให้เลือกโยง "คูเพิ่มเติม" โคย Highlight ที่

550 - See Also from Tracing - Topical Term

23) Click OK

Main Library (hznjnl) - [Auth: 331	28]
North File Edit View Marc Too	Is Window Help
🗄 🚭 🖇 📾 🖾 🗠 🗎	圓則 泰 潑 則 (1) (1) (2)
Searching New Search Z39,50 Search	Status: c Created: 27-Jun-03 Updated: 21-Apr-1 Owned by: Unowned Subject Bibs: 25 Edded Lender Createral
New Additions	need teader [opuona] 000 RefS: n Type: z Flyl: o
[®] - [©] Cataloging	008 Date 030627 Geo.s Roma Langu Kindo a Cat.ru z Subjec Nype o Sertes n Use - b Use - s a Use - s b Subjec REV!: n Revolve Unk
	Revit n 100 0 #a ghtmaagaauset, ic wij 101 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 102 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 101 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 102 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 100 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 100 2 #a ghtmaagaauset, ic wij 100 2 a ghtmaagaauset, ic wij 100 2 a ghtmaagaauset, ic wij 100 - #a ghtmaagaauset, ic wij Select linking tag for base record: Cancel 100 - #a lassonziskanitähtista. Select linking tag for base record: Cancel 100 - #a lassonziskanitähtista. Sol See Also From Tracing - Topical Term Sol See Also From Tracing - Topical Term 100 - #a lassonziskanitähtista. 22 10 10 100 - #a lassonziskanitähtista. 22 10 10 100 - #a lassonziskanitähtista. 22 10 10 100 - #a lassonziskanitähtista. 22 10
	550 - รัง และพระบายใหน่เร็าว่าสั่ 550 - รัง และพระบายใหน่ 550 - รัง และพระบายไหน่ 550 - รัง และพระบาที่ได้เล้าระบาทสมะ 550 - รัง และพระบาที่ได้เล้าระบาทสมะ 550 - รัง และพระบาทสมะ 550 - รัง และพระบาที่ได้เล้า 550 - รัง และพระบาที่ได้เล้า 550 - รัง และพระบาที่ได

ภาพที่ 3.24 แสดงการเลือกการ โยงแบบ "ดูเพิ่มเติม" นั่นคือ

550 - See Also from Tracing - Topical Term

24) ระบบจะแสดงจอภาพเล็กเพื่อถามว่าต้องการเชื่อมโยงทั้งสองหัวเรื่อง

เข้าหากัน ใช่หรือไม่

Main Library (hznjnl) - (Auth: 331		ji 22
🏷 File Edit View Marc Too	s Window Help	- 8 X
🗑 🖉 X 🖻 🛍 🗅 📿 🗍	D - 4 # D - 4 / 7 / /	
🖗 🏐 Searching		
New Search	Status; c Created: 27-Jun-03 Updated: 2 Ouend hu Leavend by Leaven	-Apr-11
Q Z39.50 Search	United by: Unowned Subject Electric Lader [Orthonal]	JD5: 294
New Additions	1000 RecS: n Type: z Flyl: n	
Cataloging	008 Date 030627 Geo. s Roma	
	Langu Kindoa Cat.ru z	
	Subjec n Type o n Series n	
	Use - b Use - s a Use - s b	
	Bidi p Berged - Gova u (24)	
	level d Mod r I Stror u	
	100 0 ร้อ ภมิพออดอยุเดย, ‡c พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา	
	510 2 ≠อ สำนักงานทรัพย์สิ้นส่วนทระมหากษั⇔ริส	
	510 2 _ ‡a โครงการพลิกพื้นผืนป่าด้วยพระบา	
	510 0 +a lessonsatuwszasefazuśesze	
	510 0 + a <u>numeri la futuri bi interna di facilita di </u>	
	1000 = +ส (<u>หรือยารายสายหลายหนายสาย</u> 5100 - สล (ธร.อารารียน(ส.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ.อ	
	510 0 +a โครงการปฏิบัติธรรมเฉลิมทระเกิด	
	510 0 _ ‡อ โครงการพัฒนาอันเนื่องมาจากพร	
	510 0 _ ‡a โครงการและกิจกรรมแลลิมทระเกิดกา	
	550 - รือพลนานาชาติเฉลิมพระเกียรตีพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและระเด็จพระนางเจ้าฯ ทระบรมราชนินาถ	
	$\frac{350}{100} = \frac{1}{100} \frac{1}{1000} \frac{1}{10$	
	550 - +a unequisizing financial	
	550 = ‡อ รัฐสภา ‡x กิจกรรมเฉลิมพระเกียรศิทระบาทสมเด็จทระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสทระราชทิธีมหามงคลเฉลิมทระชนมทรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542	
	550 ‡อ งานเฉลิมพระเรียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชที่ธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ชันวาคม 2542.	
	550	
	550 - รือ กิจกรรมเลลิมทระเกิยรศิทระบาทสมเดิจทระบาทสมเดิจทระบาทสมเดิจทระบาทสมเดิจทระบาทสมเดิจทระบาทสมเดิจทระบาทสม	
	DSO	
	330*a <u>กระวานตรายมงคน เกเขา</u> 550ร้อ <u>กระวานตรายมงคน เกเขา</u> 551ร้อ <u>กระวานตรายมงคน เก็บขา</u>	
	จอมเคล้าเจ้าอยู่หัว.	
	550 +จ เหรียณทองเฉลิมพระเกียรติดน	
	550‡ <u>ล หนังสือเรื่องพระมหาชนก</u>	
	550 ‡a <u>พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ.</u>	-

25) Click ปุ่ม Yes

ภาพที่ 3.25 แสดงคำถามการเชื่อมโยงทั้งสองหัวเรื่องเข้าหากัน

24) ระบบจะทำการเพิ่มหัวเรื่องที่เชื่อม โยงให้แก่กันและกัน โดยอัต โนมัติ

ในกรณีนี้คือเพิ่ม 550__**+**a พระบิดาแห่งฝนหลวง

25) กดปุ่ม Save ระบบจะกำหนดหมายเลข Authority ให้สำหรับรายการ โยงใหม่ หากเป็นรายการ โยงที่เคยทำโยงมาก่อนแล้ว ระบบก็จะปรับข้อมูลใหม่เพิ่มให้

ภาพที่ 3.26 แสดงการเชื่อมโยงอัตโนมัติ และแสดงหมายเลข Authority สำหรับรายการโยงใหม่

26) เรียกดูรายการ โยงของอีกหัวเรื่องเพื่อตรวจสอบว่า Tags รายการ โยง

ถูกต้องสอครับกับเลข Tags ในระเบียนข้อมูลหรือไม่ โดยระบบจะแสดงรายการที่โยงเรียบร้อยแล้ว แต่ไม่ได้เปลี่ยนเลข Tags ให้ทั้ง 2 ทาง ระบบจะเปลี่ยนให้เฉพาะเลข Tags ของรายการโยงล่าสุด จะ เห็นว่า Tags หัวเรื่อง **ภูมิพลอดุลยเดช,...** เป็น Tags 550 ซึ่งเป็น Tags ที่ผิดไม่สอครับกับ Tags ใน ระเบียนข้อมูล ระบบจึงขึ้นแสดงตัวแดง

ภาพที่ 3.27 แสดงการเชื่อมโยง Tags ในระบบที่ไม่สอครับกับ Tags ในระเบียนข้อมูล

27) แก้เลข Tags 550 ให้เป็น 500 เพื่อให้สอครับกับเลข Tags ใน

ระเบียนข้อมูลคือ Tags 600 (Tags หัวเรื่องชื่อบุคคล) เมื่อแก้ไขถูกต้องระบบจะไม่แสดงตัวแดงอีก ต่อไป

ภาพที่ 3.28 แสดงการแก้ไข Tags ที่ถูกต้องและสอดรับกับ Tags ในระเบียนข้อมูล

28) ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นทั้ง

2 หัวเรื่องใหม่อีกครั้งว่าที่ทำโยงไว้ มีรายการ โยงที่ทำไว้ถ่าสุดจริง โดยโดยเริ่มจากการสืบค้นคำว่า ภูมิพลอดุลยเดช,... โดย

29) Double click ที่ เมนู Searching

30) Double Click $\dot{\vec{n}}$ New Search

31) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

32) พิมพ์หัวเรื่องชื่อบุคคลที่ต้องการตรวจสอบ ในช่อง Search for ในกรณี

นี้ คือ ภูมิพลอดุลยเดช,...

33) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.29 แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่เชื่อมโยงเพื่อตรวจสอบความถูกต้องของรายการโยง จากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ ภูมิพลอดุลยเดช,... 34) ปรากฏรายการ **ภูมิพลอดุลยเดช,...**ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" พระบิดา

แห่งฝนหลวง อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง

View Bookmarks	Request Tools Window Help Diar De 55 25 (19) 17 17	-
<u>াম</u> ching	Select one or more entries to see titles,	
New Search 239.50 Search	Subject	Titles
	ยุทิบัญญาอีสานเพื่อการพึงตนเอง.	1
loging	>+)กูมิพลอดลอบเดย, พระบาทสมเด็จพระบ่วมิหพรมพา	294
	See also: รัฐสภา กิจกรรมแฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ่าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงตลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ชันวาคม 2542	1
	See also: เพลงพระราชนิพนส์เราสู้	3
	See also: เหล่งพระราชนิพนร์	1
	See also: โตรงการอันเนื่องมาจากพระรายต่าริ	63
	See also: โครงการหลวง.	60
	See also: งานเฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เนื่องในโอกาสพระราชที่อื่มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ 5 ธันวาคม 2542.	1
	See also: โครงการปลุกจิตสำนึกข้าราชการตามรอยพระยุคลบาท.	1
	See also: งานฉลองส์ริราชสมบัติครบ 60 ปี	7
	See also: เพลงเพื่อพระเจ้าอยู่หัว	1
	See also: โครงการเรียนรู้ตามรอยพระยุดฉบาทเฉลิมพระเกียรดิพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหานงคลเฉลิมพระชนมพรรษา 6 รอบ	0
	See also: ทฤษฎีใหม่	31
	See also: ฐานข้อมูลในหลวงของเรา.	1
	See also: พระราชพิธีเฉลิมพระขนมพรรษา.	1
	See also: โครงการหลักขึ้นมีนป่าด้วยพระบารบี	1
	See also: พลุนานาขาติเฉลิมพระเกียรติทระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราขึ้นี้นาถ	1
	See also: พระมีตาแห่งสมเตอง	1
	ภูมิพลอดุลยเดช, พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหา	0
	Your Search กุมาหลอดุลอเพช	

ภาพที่ 3.30 แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นคำว่า ภูมิพลอดุลยเดช,... จะปรากฏรายการ พระบิดาแห่งฝนหลวง ที่ทำการ โยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง 35) ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงอีกหนึ่งหัวเรื่องว่ามี

รายการโยงที่ทำไว้ล่าสุดจริง โดยสืบค้นคำว่า พระบิดาแห่งฝนหลวง

36) ปรากฏรายการ ภูมิพลอดุลยเดช,... ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม"

อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง

ภาพที่ 3.31 แสดงการตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการโยงด้วยการสืบค้นคำว่า พระบิดาแห่งฝนหลวง จะปรากฎรายการ ภูมิพลอดุลยเดช,... ที่ทำการโยง "ดูเพิ่มเติม" อย่างสมบูรณ์และถูกต้อง

3.3.2 การเพิ่มรายการโยง "ดูที่" จากหัวเรื่องที่ไม่ใช้ไปยังหัวเรื่องที่ใช้ในฐานข้อมูล

3.3.2.1 การโยงชื่อบุคคล

ขั้นตอนการจัดทำ

1) เข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 เพื่อลงชื่อผู้ใช้

สิทธิเข้าระบบด้วย Username และ Password จากนั้น กด OK ดังภาพที่ 3.25

HORIZON HORIZON HORIZON 7.3 HORIZON				
	🖸 d y n i x.			
Copyright ?1989-19 Copyright ?1996- Copyright ?2003	06 Dynix Marquis, Inc. All rights reserved. 2002 epixtech, inc. All rights reserved. Dynix Corporation. All rights reserved.			
User: karanrat	Server: Horizon	•		
Password: *******	Database: hznjnl	•		
ОК Ор	tions Server Cancel			

ภาพที่ 3.32 แสดงการเข้าสู่ระบบห้องสมุดอัตโนมัติ HORIZON Version 7.3 ด้วย Username และ Password ของผู้ใช้สิทธิ

- 2) Double click ที่ เมนู Searching
- 3) Double Click $\vec{\tilde{\eta}}$ New Search
- 4) เข้าสู่รายการ Authority โดยการสืบค้นรายการหัวเรื่องจากเมนู

Subject Browse

5) พิมพ์หัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อมโยงอีกหนึ่งหัวเรื่อง ในช่อง Search for

ในกรณีนี้ คือ โชติ แพร่พันธุ์

3	New Search Z39.50 Search Search Arrow Additions Cataloging	4	
		Seech Indexes: Subject Revord Author Keyword Author Keyword Title Browse Title Keyword NIDA Artide Keyword Selected Index contains: Alphabetical list of subjects Search for: Title uxrivituf OK Cancel Prev. Search Example Rest	Command mode >>

6) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.33 แสดงการสืบค้นหัวเรื่องที่ต้องการจะเชื่อม โยงจากเมนู Subject Browse ในช่อง Search for ในกรณีนี้ คือ โชติ แพร่พันธุ์ 7) ระบบจะแสดงรายการหัวเรื่อง **โชติ แพร่พันธุ์** และรายการหัวเรื่อง

ใกล้เคียง กคเลือกหัวเรื่อง โชติ แพร่พันธุ์

Main Library (hznjni) - [Subjects: 1w	ด้ แพร่พันย์]	- 0 - ×
File Edit View Bookmarks	Request Tools Window Help]고 다 했 코 섹 왕 11	(-)#)
Searching	Select one or more entries to see titles. Subject	Titles
Cataloging	โบดี ตราบู บทเส้มภาษณ์ โบด์ ทัศนียแรวบ.	1
	⇒)โซส์ แพรพันธุ์ โซส์ โภควนิช.	1 2
	See also: นักปริหาร	234
7	โซลี สำข่า.	1
	ไขด์ ไสภณพนิข บทสัมภาษณ์ โซต์คว สวนายแห้	2
	โซดีข่วง ชุดินธร ทรรศนะ	1
	โปดีข่วง นาดอน See: ทองแถบ นาถจำนง. ไปดีพัฒน์ พีบานนท์ ทรรศนะ	0
	โบดีมา โบดีบัณฑิต	1
	See also: นักธุรกิจที่ดินสตรี See also: นักบริหาร	0
	โบดีมา หวีวงศ์ ณ อยุธยา.	1
	า Your Search โบพี แพว่าในสู่	
	Show Titles Cancel Reposition to	Variant Thursdownerst ABB4

ภาพที่ 3.34 แสดงผลการสืบค้นหัวเรื่องจากคำว่า โชติ แพร่พันธุ์ และรายการหัวเรื่องใกล้เคียง

8) เลือกคำสั่ง Send to ระบบจะแสดงจอภาพเล็กของกำสั่ง Send to

- 9) เถือก MARC Editor
- 10) Click ปุ่ม OK

ภาพที่ 3.35 แสดงการเลือกคำสั่ง Send to เพื่อเลือกคำสั่ง MARC Editor

11) จะปรากฏ Worksheet ของการสร้างรายการโยง พร้อมกำหนด Tags

สำหรับรายการ โยงให้กับหัวเรื่องที่เลือก

Image: Name	ry (hznjel) - (Auth: 18094)				and the set	- THE R. LANSING		
Image: Set in the intervention of the set of the	t View Marc Tools	Window Help						- 6
→ → → → → → → → → → → → → → → → → → →	n n n n n n n n n n n n n n n n n n n	11111111111111111111111111111111111111	2					
ch Sobusic Created: 7/7/2546 Updated Bibs: Sobusic Classical Coptional Subject Sys Gen Fried: Lace (Optional Classical Coptional Classical Coptional Classical Classi		A B B G K B I I						
ch Horis Subject-Sys Gen Horis Subject-Sys Gen Horis Subject Sys Gen Horis Z Bully Subject Sys Subject Sys Gen Horis Z Bully Subject Sys	rching	Status: c (	Created: 7/7/2546					Undated
Of nss Field: Leader [Optional] Type: z ELv: o 000 ReS: n Type: z ELv: o 008 Date 000707 Geo. s I User Napu Kind o a Cat. nz User Napu Kind o a Cat. nz User Napu Subjec n Type o n Subjec n Rescritter a Gov. a u REV: n Rescritter a Person n Evel d Mod. r Stree: u 100 0 tailwurthitud Stree: u u Stree: u u	arch	Owned by: Unowned	Subject-Sy	s Gen				Bibs:
15 000 RecS: n Type Z EtVI: 0 008 Date 03070 Geo. 5 Roma Langu Kind o a Cat.ru Z Subjec n Type o Series n Use - b Use - 5 a Use - 5 b Subjec n Recrd a Person n EtVI: n Recrd a Person n 100 0 0 ta Tuñ uninitat	ch	Field: Leader [Optional]	1		1			
008 Date Usy 00707 Geo. 5 Roma Subjec Type o n Series n Use b Use - 5 a Use - 5 b Subjec Gov. a u RKV: n Record a Level d Mod. r 100 0 # Tisk unnitud		000 R	ecS: n	Type: z	ELv1:	0		
Subjec n Trype o n Series n Use - b Use -s a Use -s b Subjec n Récord a Person n Level d Mod.r i Srce: u 100 0 0 ta Tuñ unititut	1	D08 D	ate 030707	Geo. s	Roma			
Subjec n type o n Series n Gov.a u Subjec B Subjec G Gov.a u Révi: n Récord à Person n Level d Mod.r Stree: u 100 0 0 ta Tuñ univitud		6	angu _	Kind o a	Cat. ru	Z		
Subject of Gov.3 u REV: n Record a Person n IOO 0 0 ta Tush writhing	L	5	ubjec n	Type o n	Series	n		
REve: n Record a Person n Level d Mod.r i Srce: u 100 0 0 to Tufk writking	L	c	ubier L	Use s d	Gou a	0		
Level d' Mod.r i Srce: u 100 0 0 ta fush untriviug	н	P	Ever n	Record a	Parson	0		
	1		evel d	Mod r	Stop			
		100 0 0 ‡a โซต์ แพ	ส่พันธ์	Thomas I	21 62.1	2		
	- 11							
	- 11							
	- 11							
	- 11							
	- 11							
	I.							
	н							
	I.							
	н							
	L							
	L							
	I.							
	I.							
	- 11							
	- 11							
	- 11							
	-							

ภาพที่ 3.36 แสดงผล Worksheet การสร้างรายการ โยง และ Tags สำหรับรายการ โยงให้กับ หัวเรื่องที่เลือก 12) ในการเพิ่มรายการโยง "ดูที่" ให้วางเคอร์เซอร์ท้ายหัวเรื่อง
 โชติ แพร่พันธุ์ จากนั้น กด ctrl + enter เพื่อเพิ่มรายการโยง "ดูที่" แต่ละครั้ง แล้วพิมพ์เลข Tag ที่รับ กับหัวเรื่องโยงที่ใช้ (Tag 100) ในที่นี้คือ Tag 400 และ หัวเรื่องโยงที่ไม่ใช้ ในกรณีนี้ คือ ยาขอบ
 13) Click ปุ่ม Save

👔 Main Library (hznjni) - [Authe	180944] Fools Window Help	- 0
■ # 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1 1	· [[] 고 양 전 2 년 9 년 7	
Searching New Search Z39.30 Search New Additions a New Additions	Image: Status: c Created: 7/7/2546 Owned by: Unowned Subject-Sys Gen Field: Personal name (Optional) Type: Z 008 Date 039 Date Subject - N See, s Subject - N Rec: n Subject - N See, s Status: - N See, s See, s See, s See,	Upda Bi

ภาพที่ 3.37 แสดงการเพิ่มรายการโยง "ดูที่" กับหัวเรื่องที่ไม่ใช้ ในกรณีนี้ คือ ยาขอบ

14) ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยง "ดูที่" ด้วยการสืบค้น หัวเรื่องใหม่อีกครั้งว่า มีการเพิ่มรายการ โยงที่ทำไว้ล่าสุดจริง โดยการเข้าเมนูสืบค้นในช่องทาง เลือก Subject Browse และพิมพ์หัวเรื่อง ยาขอบ

Main Library (hanjni)	and the second se	and that we are		- 3 3
File Edit View Tools Help	2			
Image: Search in the image: Search	Seech Indexes: Subject Browse Author Revoye Author Revoye Author Revoye Title Revoyed Title Revoyed Title Revoyed NIDA Article Keyword Selected Index contains: Alphabetical Ist of subjects Search for: m11au OK Cancel Prev. Search Ex	Command mode >> 14 ample Restrict Eritry Aid		
			Karanrat Thawomprasert	NUM

ภาพที่ 3.38 ตรวจสอบความถูกต้องของการทำรายการ โยงด้วยการสืบค้นคำว่า ยาขอบ

15) ระบบจะพาเข้าสู่รายการหัวเรื่อง **ยาขอบ** และหัวเรื่องใกล้เคียง จะ พบว่า **ยาขอบ** เป็นหัวเรื่องที่ไม่ใช้ ให้ใช้หัวเรื่อง **โชติ แพร่พันธุ์** ถ้าผู้ใช้ click ที่ "หัวเรื่อง"นี้ ระบบ จะพาไปสู่หัวเรื่อง **โชติ แพร่พันธุ์** เพื่อให้ผู้ใช้เข้าถึงรายการครรชนีในฐานข้อมูลต่อไป

ภาพที่ 3.39 แสดงรายการหัวเรื่อง ยาขอบ ซึ่งเป็นหัวเรื่องที่ไม่ใช้ โดยให้ใช้ (See:) หัวเรื่องที่ใช้ นั่นคือ โชติ แพร่พันธุ์

บทที่ 4

สรุป ปัญหา และแนวทางแก้ไข

การทำรายการ โยงครรชนีวารสารมี 2 ประเภท คือ รายการการ โยง "ดูเพิ่มเติม" (See also Reference) และรายการการ โยง "ดูที่" ซึ่งการทำรายการ โยงครรชนีวารสารนั้นเป็นการเชื่อมโยง หัวเรื่องที่สัมพันธ์กัน ซึ่งกระจายอยู่ตามหมวดอักษรต่างๆ ให้อยู่ด้วยกัน ทั้งหัวเรื่องทั่วไปและ หัวเรื่องชื่อบุคคล นอกจากนี้ ยังทำการ โยงเรื่องที่มีความหมายคล้ายคลึงกันจากหัวเรื่องที่ไม่ใช้ไปยัง หัวเรื่องชื่อบุคคล นอกจากนี้ ยังทำการ โยงเรื่องที่มีความหมายคล้ายคลึงกันจากหัวเรื่องที่ไม่ใช้ไปยัง หัวเรื่องมาตรฐานที่ใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการค้นและช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงบทความที่ค้องการ ให้ได้มากที่สุด อีกทั้งการ โยงหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใหม่จากการวิเคราะห์บทความวารสาร แล้วจึง กำหนดหัวเรื่อง ซึ่งหัวเรื่องที่กำหนดขึ้นใหม่นั้นเป็นหัวเรื่องที่แตกต่างกันกับหัวเรื่องเดิมที่มีอยู่ใน ฐานข้อมูล แต่มีเนื้อหาที่เป็นเรื่องเดียวกัน มีความเกี่ยวข้องกัน หรือมีความสัมพันธ์กัน จึงทำการ เชื่อมโยงเข้าไว้ด้วยกัน หรือมีกลุ่มหัวเรื่องที่มีการเชื่อมโยงกันอยู่แล้ว แต่มีกำใหม่ที่สามารถกำหนด เป็นหัวเรื่องได้ และมีความสัมพันธ์กัน ก็คำเนินการเชื่อมโยงกันอยู่แล้ว แต่มีกำใหม่ที่สามารถกำหนด เป็นหัวเรื่องได้ และมีความสัมพันธ์กัน ก็ดำเนินการเชื่อมโยงเพิ่มเติมไว้ในกลุ่มเดียวกัน เพื่ออำนวย กวามสะดวกให้แก่ผู้ใช้ซึ่งอางไม่ทราบว่าหัวเรื่องใดบ้างที่ตรงกับเนื้อหาและสามารถนำมาใช้ค้นได้ การเพิ่มหัวเรื่องและทำการเชื่อมโยงให้มีความหลากหลาย จะทำให้ผู้ใช้เข้าถึงบทความได้ตรงกับ

สอดคล้องกับเป้าประสงค์ของสำนักฯ ในการคำเนินงานแบบมุ่งสู่ผู้ใช้ (User Oriented) อีกด้วย อย่างไรก็ดี การโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารนั้นยังคงประสบปัญหาอยู่บ้าง ซึ่งสามารถ สรุปปัญหา อุปสรรค แนวทาง และข้อเสนอแนะในการปฏิบัติงานได้ดังนี้

4.1 ปัญหาและอุปสรรค

 ในปัจจุบันมีนวัตกรรม เทคโนโลยี และศาสตร์ใหม่ๆ เกิดขึ้นอยู่เสมอ ก่อให้เกิดองค์ ความรู้ใหม่และ ความเจริญก้าวหน้าในวิทยาการ ด้านต่าง ๆ อันเป็นผลสืบเนื่องให้เกิดการ บัญญัติศัพท์ใหม่ การใช้ศัพท์ที่ไม่เป็นทางการอย่างแพร่หลาย ผู้ปฏิบัติงานดรรชนีวารสารจะต้อง หมั่นศึกษาหากวามรู้เพิ่มเติม เพื่อที่จะกำหนดหัวเรื่องและทำการโยงหัวเรื่องครรชนีวารสารได้อย่าง เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

 การกำหนดหัวเรื่องครรชนีวารสารแบบควบคุมกำศัพท์ เป็นสาเหตุหนึ่งที่ผู้ใช้อาจกาด ใม่ถึงว่าเรื่องที่ต้องการก้น ได้ถูกกำหนดให้ใช้กำศัพท์ตามที่กำหนด ดังนั้น เมื่อผู้ใช้ก้นด้วยกำศัพท์ อื่นอาจไม่ได้ข้อมูล หรือได้ข้อมูลไม่ตรงตามกวามต้องการเท่าที่กวร ถ้าไม่ได้ทำรายการโยงไว้ให้

4.2 ข้อเสนอแนะและแนวทางแก้ไข

 สบเนื่องจากความเจริญก้าวหน้าและการพัฒนาของนวัตกรรม เทคโนโลยี และศาสตร์ ใหม่ๆ ในปัจจุบันที่ก่อให้เกิดองค์ความรู้และวิทยาการต่างๆ มากมาย บรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงาน ครรชนีวารสารจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องติดตามข่าวสารและศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ เพื่อให้ทันต่อเหตุการณ์และการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของสังคมโลก เพื่อที่จะได้นำความรู้ เหล่านั้นมาใช้ในการกลั่นกรอง วิเคราะห์บทความ และนำมากำหนดหัวเรื่องได้อย่างถูกต้อง ชัดเจน และนำมาใช้ในการโยงหัวเรื่องได้อย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ

2) บรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานครรชนีวารสารควรมีการพูดคุย ปรึกษาหารือกันมากขึ้นเกี่ยวกับ การปฏิบัติงาน เพื่อให้มีแนวทางการปฏิบัติงานร่วมกันและเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยอาจ ร่วมกันวิเคราะห์ถึงข้อดี ข้อด้อย ในแต่ละขั้นตอนการปฏิบัติงาน เพื่อพัฒนากระบวนการปฏิบัติงาน ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ตลอดจนประโยชน์ที่กาดว่าจะได้รับทั้งต่อตัวเนื้องาน และต่อผู้ใช้เป็น สำคัญ

 บรรณารักษ์ผู้ปฏิบัติงานครรชนีวารสารควรสับเปลี่ยนกันตรวจสอบรายการโยงในระบบ กรณี พบปัญหารายการโยงที่คลาดเคลื่อน จะได้นำมาปรึกษาหารือและหาวิธีแก้ไขต่อไป

4) ปัญหาการที่ผู้ใช้บริการไม่ทราบว่าต้องใช้หัวเรื่อง หรือ คำค้นใดในการสืบค้นเพื่อให้ได้ บทความถูกต้องตามที่ตนเองต้องการ เป็นปัญหาที่แก้ไม่ตกมาหลายยุคหลายสมัยจนถึงปัจจุบัน เนื่องจากการให้หัวเรื่องครรชนีวารสารนั้นมีหลักเกณฑ์ทางวิชาชีพบรรณารักษ์ ที่จะต้องใช้สัพท์ ควบกุม (Controlled Vocabulary) ที่เป็นการใช้ภาษาครรชนี (Indexing Language) ซึ่งผู้ใช้ส่วนใหญ่ อาจจะไม่รู้จักและไม่เข้าใจ แต่ข้อดีของภาษาครรชนี คือ จะได้ผลการค้นที่ตรงกับความต้องการมาก ที่สุด ทำให้ผลการค้นที่ได้ไม่เยอะเกินความจำเป็น แต่ประเด็นปัญหาคือ ผู้ใช้จะรู้จักแต่กำที่คิดขึ้น เอง หรือที่เรียกว่า ภาษาธรรมชาติ (Natural Language) ซึ่งข้อดีของภาษาธรรมชาติ คือ สามารถ กำหนดกำได้เองอย่างอิสระ สะดวกในการค้น แต่ข้อเสียคือได้ผลการค้นเกินความจำเป็น และอาจ ไม่ตรงกับความต้องการทั้งหมด (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2557) ซึ่ง เป็นหน้าที่ของบรรณารักษ์ผู้รับผิดชอบงานดรรชนีวารสารที่จะต้องแก้ปัญหาให้แก่ผู้ใช้ โดยการคิด กำค้นที่เป็นภาษาธรรมชาติ โดยอิงกฎเกณฑ์และวิธีการทางบรรณารักษศาสตร์ผสมผสานควบคู่กัน ไป และการแก้ปัญหาที่ดีอีกประการหนึ่งที่สำคัญก็คือ การทำรายการโยงให้แก่ผู้ใช้ การเชื่อมโยง หัวเรื่องที่สัมพันธ์กัน ซึ่งกระจัดกระจายอยู่ตามหมวดอักษรต่างๆ ให้อยู่ด้วยกัน และการโยงเรื่องที่มี ความหมายคล้ายคลึงกันจากหัวเรื่องที่ไม่ใช้ไปยังหัวเรื่องมาตรฐานที่ใช้ เพื่ออำนวยความสะดวกใน การก้นและช่วยให้ผู้ใช้เข้าถึงบทความที่ต้องการให้ได้มากที่สุด

5) ในการกำหนดหัวเรื่องใหม่กวรตรวจสอบงาน Authority เพื่อป้องกันการให้หัวเรื่องที่ แตกต่างกัน ทั้งๆ ที่เป็นเนื้อหาเดียวกัน

ปัจฉิมบทของเอกสารฉบับนี้ ผู้เขียนไม่เพียงนึกถึงแต่ประโยชน์ในการจัดทำเพื่อใช้เป็น กู่มือในการปฏิบัติงานของบุคลากรงานครรชนีวารสาร สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิต-พัฒนบริหารศาสตร์เท่านั้น หากแต่คิดไปถึงการจัดการความรู้ในหน่วยงาน เป็นความรู้ที่สามารถ รวบรวม ถ่ายทอดได้โดยการบันทึกเป็นลายลักษณ์อักษรจนกลายมาเป็นกู่มือการปฏิบัติงาน เป็น กวามรู้ที่เป็นรูปธรรม หรือเรียกว่า ความรู้ที่ชัดแจ้ง (Explicit Knowledge) เป็นการจัดการความรู้ที่ เด่นชัด เน้นไปที่การเข้าถึงแหล่งความรู้ ตรวจสอบ และตีความได้ นำมาใช้อ้างอิงและให้ผู้อื่นเข้าถึง ได้ (สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ, 2557) ซึ่งการจัดเก็บ รวบรวม เป็นกู่มือ เช่นนี้จะไม่ทำให้องก์ความรู้ภายในหน่วยงานสูญหาย อีกทั้งยังมีประโยชน์ต่อบุคลากรใหม่ หรือ บุคลากรท่านอื่นที่เข้ามารับช่วงต่อการปฏิบัติงานครรชนีวารสารนี้ให้เกิดความรู้ความเข้าใจและ ปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพในระยะเวลาอันสั้น อันจะนำไปลู่การจัดการสารสนเทศ และการ จัดการความรู้ที่มีประสิทธิภาพในหน่วยงานต่อไป บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- Rowley, Jennifer E. 1987. Organising Knowledge: An Introduction to Information Retriveval. Aldershot, Hants: Gower.
- Young, Heartsill. 1983. The ALA Glossary of Library and Information Science. Chicago: American Library Association.
- กนก สุขมณี. 2553. **ดู่มือการปฏิบัติงานดรรชนีวารสาร**. กรุงเทพมหานคร: ฝ่ายจัดการทรัพยากร สารสนเทศ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
- นฤมล พัฒนา. 2542. วารสารและหนังสือพิมพ์. มหาสารคาม: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- บุญศรี ไพรัตน์. 2529. เอกสารประกอบการสอน บรรณ 101: ห้องสมุดและการศึกษาค้นคว้า. กรุงเทพมหานคร: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- พรทิพย์ โรจนพิทยากร. 2544. หัวเรื่องสำหรับดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: หมวด ด-ฝ. กรุงเทพมหานกร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- ลลิตา กิตติประสาร. 2542. เ<mark>อกสารประกอบการสอนวิชา 202442 วารสารและหนังสือพิมพ์ใน</mark> ห้องสมุด. ชลบุรี: ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ละออ ข้อยุ่น. 2545. ดรรชนีวารสารและการกำหนดหัวเรื่องใหม่เพิ่มเติมสำหรับดรรชนีวารสาร ไทยของหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยขอนแก่น: กรณีหัวเรื่องกำหนดขึ้น. 2014.

Retrive 9 February from http://202.28.199.3/tdc/browse.php? option=show &browse _type=title&titleid=164592&query=%25E0%25B7%25A4%25E2%25B9%25E2%25C5 %25C2%25D5%25CB%25C5%25D1%25A7%25A1%25D2%25C3%25E0%25A1%25E 7%25BA%25E0%25A1%25D5%25E8%25C2%25C7&s_mode=all&date_field=&date_s tart=&date_end=&limit_lang=off&limited_lang_code=&order=on&order_by=i.institute_ name_thai,t.title&order_type=%2520asc&result_id=55&maxid=244 สุนทรี รสสุธาธรรม. 2541. หัวเรื่องสำหรับดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย:

หมวด ก-ณ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.

- สุนทรี รสสุธาธรรม. 2544. หัวเรื่องสำหรับดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์ภาษาไทย: หมวด พ-ฮ. กรุงเทพมหานคร: สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์.
- สุเพ็ญ ทาเกิด. 2547. <mark>คู่มือการปฏิบัติงานวารสารและหนังสือพิมพ์ สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัย</mark> นเรศวร. พิษณุโลก: สำนักหอสมุด มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. **ความรู้ที่ชัดแจ้ง และความรู้ซ่อนเร้น**. 2014. Retrive 9 February from <u>http://www.nstda.or.th/nstda-km/92-km-knowledge/1208-</u> <u>explicit-tacit-knowledge</u>
- สำนักงานพัฒนาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีแห่งชาติ. ศัพท์บังคับ. 2014. Retrive 9 February from http://www.stks.or.th/blog/?tag=%25E0%25B8%25A8%25E0%25</u>B8%25B1% 25E0%25B8%259E%25E0%25B8%2597%25E0%25B9%258C%25E0%25B8%2584%2 5E0%25B8%25A7%25E0%25B8%259A%25E0%25B8%2584%25E0%25B8%25B8%2 5E0%25B8%25A1
- อัญชลี อำนาจธรรม. 2338. <mark>คู่มือการปฏิบัติงานฝ่ายวารสาร สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัย</mark> ศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร: สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ ชื่อสกุล	นางสาวกรัณฑ์รัตน์ ประเสริฐธนากุล
วุฒิการศึกษา	ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาบรรณารักษศาสตร์และสารสนเทศศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปีที่จบการศึกษา 2551
ตำแหน่งปัจจุบัน	บรรณารักษ์ปฏิบัติการ งานวิเคราะห์ทรัพยากรสารสนเทศ ฝ่ายเทคนิค สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบัณบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์